pesticidforbrug er indeholdt i den resterende del af handlingsplanen.

Hvordan kan pesticidforbruget nedsættes?

Herbicider

Det skønnes, at herbicidforbruget på kort sigt vil kunne reduceres med 20 pct., dvs. at behandlingsintensiteten kan sænkes fra 1,4 behandlinger med normaldoseringen til 1,1 behandling. Denne reduktion er realistisk, såfremt der investeres midler i en målrettet oplysningskampagne med det formål at få 60–70 pct. af landmændene til at udnytte den nuværende viden om ukrudtssprøjtning i korn. Under forhold, der er gunstige for herbicidernes virkning, kan den ønskede ukrudtsbekæmpelse opnås med ½–¾ af normaldoseringen. I oplysningskampagnen skal også indgå en kraftig agitation for behovssprøjtningsprincippet baseret på skadetærskler og pletsprøjtning. Det skønnes, at kun 10–15 pct. af jordbrugerne i øjeblikket udnytter den nuværende viden fuldt ud.

Den yderligere reduktion af herbicidforbruget på 25 pct. på længere sigt vil kunne opnås på baggrund af følgende forskningsaktiviteter:

1. En mere raffineret anvendelse af »faktorkorrigerede doseringer« med computerbaseret rådgivning om, hvilken dosering der er tilstrækkelig til at opnå den nødvendige effekt over for ukrudtet under de givne omstændigheder. Jordbrugeren indtaster oplysninger om faktorerne, som de forekommer i marken på sprøjtetidspunktet, f.eks. ukrudtsarter, mængde af ukrudt, størrelse af ukrudt, afgrøde samt de vigtigste klimaforhold.
2. Overgang til alternative dyrkningssystemer og bekæmpelsesstrategier, der i stor udstrækning er baseret på ikke-kemisk ukrudtsbekæmpelse.
3. Forbedring af sprøjtemateriellet, således at en mere ensartet dosering på arealet sikres og der udvikles en sprøjteteknik, som placerer sprøjtevæsken, hvor effekten er størst.
4. Computerbaserede elektroniske navigations- og doseringssystemer, der muliggør gennemført behovsbegrundet pletsprøjtning.

Fungicider

Mere udbredt anvendelse af blandinger af sorter, som har forskellig resistens over for sygdomme – specielt mod meldug i vårbyg – kan på kort sigt medvirke til en betydelig reduktion i fungicidforbruget. Mindre doseringer af fungicider kan også anvendes; men det forsøgs- og forskningsmæssige grundlag er endnu for spinkelt til, at det kan vurderes i hvilken udstrækning. Udvikling af en mere effektiv sprøjteteknik er også her væsentlig.

Behovsbetinget brug af fungicider på grundlag af definerede skadetærskler forekommer i en vis udstrækning, men kan utvivlsomt finde sted i større målestok.

Ændret afgrødevalg og forbedret sædskifte kan også føre til formindsket brug af fungicider – f.eks. kan en formindskelse af vinterbygarealet bevirke et mindre forbrug af fungicider. Dette forudsætter naturligvis, at vinterbyg bliver erstattet med afgrøder, som har et mindre behov for fungicider, som f.eks. rug.

På længere sigt vil ændret dyrkningsteknik, en mere strategisk anvendelse af resistente sorter samt bioteknologisk forskning som baggrund for et mere rationelt forædlingsarbejde, bl.a. med henblik på udvikling af resistente sorter, medvirke hertil.

Insekticider

Den væsentligste mulighed for nedsættelse af insekticidforbruget er forbundet med anvendelse af behovsbetinget bekæmpelse baseret på skadetærskler. Det skønnes f.eks., at bekæmpelse af bladlus i korn kan nedsættes med 20 pct., hvis behandlingerne baseres på skadetærskler.

Bedre registreringsteknikker og varslinger mod skadedyr vil også kunne føre til et betydelig mindre insekticidforbrug. F.eks. har mere præcise varslinger (og prognoser) ført til, at antallet af behandlinger mod visse skadedyr har kunnet begrænses væsentligt.

Nedsatte doseringer kombineret med bedre sprøjteteknik rummer formentlig også muligheder for at formindske brugen af pesticider, men også her er det forsknings- og forsøgsmæssige grundlag mangelfuldt.

På længere sigt vil kulturtekniske foranstaltninger og resistensforædling kunne bidrage til mindre brug af insekticider.

Biologisk bekæmpelse kan anvendes i stort omfang i væksthusafgrøder og på længere sigt også i et vist omfang i frilandsafgrøder.